proLékaře.cz | 15.10.2026

Komentář ke kontroverzím

Je potrebné liečiť premotorické štádium Parkinsonovej choroby?

✉
prof. MUDr. Peter Valkovič, PhD.
II. neurologická klinika
LF UK a UN Bratislava

Parkinsonova choroba (PCH) je po Alzheimerovej chorobe druhým najčastejším neurodegeneratívnym ochorením, ktorého výskyt stúpa s vekom. Vzhľadom na nepriaznivú demografickú krivku vo vyspelých krajinách a ešte horšie predpovede je vysoko pravdepodobné, že jej výskyt výrazne v najbližších dekádach narastie. Tento fakt je nielenže podstatný z hľadiska prívalu výskumných výziev, ale (veríme že) aj významným motorom z hľadiska financovania a politickej podpory výskumu, a to najmä s cieľom objasnenia príčiny PCH a následnému zavedeniu kauzálnej terapie. Príčinu PCH doteraz nepoznáme, ale koncepcia takzvanej premotorickej PCH je koncepciou pripravenosti identifikovať rizikovú populáciu a podať účinnú kauzálnu neuroreštauračnú, resp. neuroprotektívnu terapiu veľmi zavčasu, akonáhle bude dostupná.

Aj keď poznatky na tomto poli progresívne pribúdajú, záchyt pacientov v premotorickom štádiu PCH sa aktuálne spája s relatívne malou diagnostickou presnosťou a premotorické štádium sa prakticky určuje post hoc.

Napriek tomu je aj v každodennej klinickej praxi potrebné pátrať po súčasnom výskyte viacerých z tetrády „obligátnych" premotorických symptómov, ktoré uvádzajú obaja autori tejto kontroverzie, a sú nimi RBD, obstipácia, depresia, hyposmia – a to najmä z vyššie zmieneného dôvodu PRIPRAVENOSTI. Najmä prvé tri z týchto symptómov sa spájajú s významným dekrementom kvality života a skúsený neurológ ich vie (a mal by) pozitívne terapeuticky modifikovať.